

NIEWALECZNY (9) ai

W pisowni łącznej (6), w rozłącznej (3).

Oba e jasne; -ã- (8), -a- (1); -ã- : -a- BielKron (1:1).

sg m N niewáleczny (3). ◇ A niewaleczn(e)go (1). ◇ I niewálecznym (2). ◇ pl N m pers niewáleczni (1). ◇ A m pers niewáleczn(e) (1). ◇ I m niewáleczn(e)mi (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde bez cytatu.

Niemężny, unikający wojen i walki, niemający wojowniczego usposobienia; imbellis Mącz, Modrz, Calag, Cn; inermis Calag; minime bellicosus, pugnae fugitans Cn (9) : RejZwierz 9v; Dzierżek Książę Kurzymyskie [...] rozumiał być niewalecznym s. Wacławów/ iż fie około kfiąg obierał/ połał do nie⁸⁰ áby mu zftąpił z Czeńkie⁸⁰ kfięftwá. BielKron 323; Mącz 165d, 429c; gdyż to ieft lud niewaleczny [populus in quo non est potentia PolAnt homines inermes Vulg]/ á iemu nie z ftawa mocy żadney przeciw ták wielkiemu woýfku BudBib Iudith 6[5]/1[27]; Calag 189a.

W przeciwstawieniu: »niewaleczny... mężny« (1): bo nie będą prze to nie walecznymi ludzie ci/ iż ie mur/ ábo parkan otoczy/ ták wolno tym będącie mężnymi bydź iáko y owym/ którzy nie w murze miefzkác będą. GórnRozm M2.

Szereg: »spokojny a niewaleczny« (1): Bretylław znáiąc krolá Polskiego Kázimirzá fyná Miecławowego być fpokojnego á nie wálecznego/ zebrał woýfko wielkie do Polfki BielKron 324.

a. *W funkcji rzeczownika (1) : Aza więcey będąciem przypisować ludziom bez męftwá y bez rozładku/ ktorzi fię drugie krzywdzić/ niewaleczne ná rękę powábiác [imbellibus gladios intentare]/ ludzi ledá z przyczyn á dla máluczkich rzeczy zábijác náuczylí? ModrzBaz 62v.*

Synonimy: niebitny, niemężny, nierycerski, nieśmiały.

Cf NIEWALECZNIK, WALECZNY